

Specialklasser for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder

**- et specialundervisningstilbud
i Aalborg Kommune**

**Aalborg
Kommune**

Kære forældre

Denne folder er en generel beskrivelse af kommunens specialklasser for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder. Hvis du ønsker at vide mere, er du velkommen til at kontakte skolen. I de grønne kasser finder du en beskrivelse af de rammer og forudsætninger, der ligger til grund for arbejdet i alle kommunens specialundervisningstilbud.

Hvorfor har Aalborg Kommune specialundervisningstilbud?

I Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune arbejder vi hver dag med at tage hånd om alle elever og med at sikre alle elever de bedste forudsætninger for læring og trivsel i inkluderende læringsfællesskaber. Nogle elever har imidlertid særlige behov, der kræver, at eleven har hele eller dele af sin skolegang i et andet miljø, end hvad distriktsskolen kan tilbyde.

Disse elever har mulighed for at have sin skolegang i et specialundervisningstilbud. I disse tilbud arbejder vi også inkluderende og støtter eleverne i at være en del af nære læringsfællesskaber - altid med udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og forudsætninger og med sigte på at øge elevernes læring og trivsel. Hvert år ved revisitationen vurderer vi elevernes udvikling og på den baggrund besluttet det, om eleven fortsat skal have sin skolegang i specialundervisningstilbuddet, eller om et andet skoletilbud i højere grad vil kunne sikre elevens læring og trivsel.

Specialundervisningstilbuddene er blandt andet kendetegnet ved færre elever i klassen, en fokuseret specialpædagogisk indsats, der er tilpasset elevgruppens udfordringer og behov samt et øget forældresamarbejde.

Skoleforvaltningens specialundervisningstilbud dækker både specialklasser, der er placeret på 21 folkeskoler fordelt i hele kommunen, og specialskoler der er selvstændige skoler.

Hvilke specialpædagogiske behov har eleverne i specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder?

Specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder har en elevgruppe, der er kendetegnet ved oftest at have flere samtidige vanskeligheder inden for flere udviklingsområder, herunder fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder. Eleverne kan eksempelvis have muskelsvind, cerebral parese, indlæringsvanskeligheder i varierende omfang og vanskeligheder i forhold til sprog og tale som grundlag for kommunikation.

Elevernes specialpædagogiske behov varierer. Overordnet set har de behov for et systematisk og individuelt tilrettelagt undervisningsmiljø i mindre grupper. De faglige og sociale fællesskaber skal være tæt understøttet af lærere og pædagoger, forberedelse, tydelig struktur og forudsigelighed. Såfremt det er nødvendigt skal der være fokus på alternative kommunikationsformer, ligesom der skal arbejdes med motorik og forudsætninger for bevægelse og koordination.

Arbejdet skal sigte mod at gøre den enkelte elev så selvstændig, kompetent og fagligt dygtig som muligt. Dette gøres blandt andet gennem arbejdet med kompenserende strategier i læring og hverdag. Eleverne skal derudover støttes i at anvende de nødvendige hjælpemidler, der er medvirkende til at øge elevens livsduelighed.

Hvordan er vores børnesyn?

I specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder arbejdes der ud fra en antagelse om, at eleverne gør det bedste, de kan, og at det er op til de voksne at skabe de rammer, hvor inden for eleven kan samarbejde og udvikle sig fagligt, socialt såvel som personligt.

Eleven ses som en aktiv medspiller i eget liv og derfor arbejdes der igennem hele elevens skolegang med at støtte og udvide elevens forståelse af egne kompetencer og udfordringer herunder også en forståelse af eget handicap.

Tanken er ligeledes, at læring og udvikling foregår i samspil med de mennesker og rammer, som eleverne er en del af. Derfor er der hele tiden fokus på, at etablere sociale fællesskaber både i undervisningsdel, DUS og frikvarter – sociale læringsfællesskaber, som eleverne støttes til at indgå i.

Hvor ligger specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder?

- Vester Mariendal Skole, Stjernevej 5, 9200 Aalborg SV
- Klassestrin: 0.-10. klasses trin
- DUS-specialgruppe og specialklubtilbud: 0.-10. klasses trin

Hvordan samarbejder vi med forældrene?

Forældresamarbejdet prioriteres højt for at sikre en helhed omkring eleven. Målet med elevens ophold i specialklassen for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder er opnåelse af en så selvstændig og tilfredsstillende børne- og ungetilværelse som muligt, og her er forældrene en vigtig part i forhold til at understøtte denne proces.

Der er løbende kontakt mellem skole og hjem via elevens kontaktbog på Forældreintra og på iPad kan forældre via fotostream/billeder følge med i elevens hverdag på skolen. Skolen udsender nyhedsbreve og periodeplaner via Forældreintra, ligesom også fælles info om eksempelvis ture og arrangementer ud af huset kan læses her. Derudover er der daglig kontakt med de forældre, der henter og bringer eleverne.

Der afholdes 1-2 forældremøder og skole/hjemsamtaler årligt, hvor elevens aktuelle status og udvikling drøftes. Ligeledes afholdes netværksmøder, hvor andre parter omkring eleven inviteres ind. Her er deltagerkredsen og frekvensen varierende.

Hvordan arbejder vi med elevernes læring og trivsel?

I specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder er der respekt for elevernes forskellige funktionsnedsættelser. Hverdagen er præget af arbejdet med gode relationer, hvor den voksne er den ansvarlige omsorgsfulde drivkraft, der både kan være styrende, guidende og instruerende. Dette er med til at skabe et trygt miljø, hvor eleverne kan udvikle sig fagligt, socialt og personligt.

I dagligdagen tages der afsæt i en ressource-, proces- og relationsorienteret tilgang med fokus på, hvordan den enkelte elev bedst muligt understøttes og udvikles. Her er det elevens kompetencer og potentialer, der er i centrum, når der sættes realiserbare mål for elevens læring, trivsel og udvikling

Der sættes faglige, sociale og personlige mål for den enkelte såvel som for grupper af elever. I den forbindelse er der et særligt fokus på vigtigheden af, at opsættelse og evaluering af læringsmål for denne elevgruppe sker i et samarbejde med eleverne og med inddragelse af forældrene. Dette sker gennem den specialpædagogiske elevplan samt ved afholdelse af evalueringsmøder.

Da elevgruppen er sammensat af elever med meget forskelligartede og komplekse udfordringer vil der, efter faglige og pædagogiske overvejelser, i praksis altid være et behov for differentieret og særligt tilrettelagt undervisning på henholdsvis individ-, gruppe- og klasseniveau. For at sikre mulighed for dette vil der årligt ske fagfordeling, hvor skolen tilpasser det faglige personale til elevgrupperne.

Ud over de faglige, sociale og personlige mål arbejdes der med en klar struktur, således eleverne oplever trygge forudsigelige rammer.

Nogle gange er det for denne elevgruppe hensigtsmæssigt, at eleven fritages for undervisning i et eller flere fag - dog ikke hvad angår dansk, matematik og historie. I sådan en situation kan skolelederen i samråd med PPR og med samtykke fra forældrene træffe beslutning om, at eleven fritages. Eleven skal dog altid have anden undervisning i stedet for det eller de pågældende fag. Dette sker på baggrund af en faglig vurdering fra det pædagogiske personale og i samarbejde med forældre.

Såfremt det er meningsgivende, arbejdes der kontinuerligt på muligheden for inklusion. Der kan være tale om inklusion enten internt i specialklassen eller til en almenklasse. Såfremt inklusion overvejes, sker dette i et samarbejde mellem skole og hjem, og der laves i hvert enkelt tilfælde en individuel plan, der evalueres løbende.

Hvorfor er undervisning i fagene vigtig, og hvad er en specialpædagogisk elevplan?

Skolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan - det gælder naturligvis også for eleverne i alle kommunens forskellige specialundervisningstilbud. Den faglige læring vægtes derfor ligesom god trivsel højt i alle specialundervisningstilbud og er vigtig for alle elever, fordi faglig læring og god trivsel har en positiv og understøttende påvirkning på hinanden – går hånd i hånd.

Arbejdet med fagene, tager ligesom i almen skolen udgangspunkt i Fælles mål. Undervisningen kan enten være organiseret fagdelt, i emneuger, temadage eller i andre former.

I specialundervisningstilbuddene kan visse elevers forudsætninger for læring dog i større eller mindre grad være begrænsede. Derfor kan elever enten for en kortere eller længere periode undervises på et lavere klassetrin end elevens alder. Nogle elever kan i særlige tilfælde på samme baggrund fritages for et eller flere fag. Denne beslutning træffes af skolelederen i tæt samråd med forældre og PPR og sker altid på baggrund af en pædagogisk psykologisk vurdering og altid med forældresamtykke.

For eleverne i specialundervisningstilbuddene er det ligesom i almen skolen vigtigt, at lærere og pædagoger har positive og høje forventninger til eleverne og sætter udviklende og ambitiøse men realistiske læringsmål for eleverne. Dette giver eleverne succesoplevelser og mod til også at turde have høje forventninger til sig selv, troen på at kunne og evnen til at lykkes.

Den specialpædagogiske elevplan. Alle elever i Aalborg Kommune skal have udarbejdet en elevplan i det elektroniske elevplanssystem MinUddannelse. Dette gælder også for eleverne i specialundervisningstilbuddene, hvor elevplanen kaldes en specialpædagogisk elevplan (SPE). Den specialpædagogiske elevplan er en udvidet version af den elevplan, der anvendes på almene skoler. I SPE'en tilføjer skolens personale en generel beskrivelse af eleven og en beskrivelse af aktuelle læringsmål, læringsmål der er på pause og opnåede læringsmål. I den specialpædagogiske elevplan beskrives såvel de faglige læringsmål som læringsmål for elevens motoriske, sociale, sproglige og personlige udvikling.

Hvordan arbejder vi med elevernes overgange?

Den første overgang er i forbindelse med skolestart fra børnehaven. I løbet af foråret/forsommeren inviteres elev og pædagog til besøg i specialklassen for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder og omvendt besøger den kommende klasselærer eleverne i børnehaverne. Elever og forældre besøger skolen og hele gruppen af nye elever mødes, og til slut afholdes et indskrivningsmøde. Elever kan selvfølgelig også indskrives i specialklassen for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder fra et andet skoletilbud, her vil der ligesom i overgangen fra børnehaveklasse til specialklassen være forbesøg for forældre og elev. Senere afholdes et indskrivningsmøde med deltagelse af centrale parter med udveksling af viden om elevens ressourcer, begrænsningen og øvrigt relevant.

I løbet af elevens skolegang vil der være skifte i lærer, pædagog eller team og overgang fra skole til DUS/fritidsklub – altså fra én kontekst til en anden. Her er der fokus på, at lærere og pædagoger er ansvarlige for at gøre overgangen let og meningsfuld for eleven. For at sikre dette er overlevering og modtagelse af relevant viden nødvendig for at kunne skabe de understøttende og kompenserende rammer, som den enkelte elev har behov for.

Den sidste overgang er i forbindelse med udskoling, hvor der i 7. klasse laves en logbog med beskrivelser af elevens styrkesider, vanskeligheder og drømme/ønsker sammen med den enkelte elev. I 8. klasse igangsættes samarbejdet med UU-vejleder, hvor der tages udgangspunkt i elevens logbog. Derefter deltager UU-vejleder ved skole/hjemsamtaler efter behov og i fordybelsesuger i specialklasserne for elever med fysiske handicaps og indlæringsvanskeligheder. I 9. eller 10. klasse er det elevens sidste skoleår, hvorfor PPR i starten af skoleåret inviteres til møde med skole, forældre, elev og UU-vejleder. Her aftales behovet for udskolingsnotat/-rapport, til brug ved elevens overgang til et andet miljø.

Hvordan samarbejder vi med PPR?

Specialklasserne for elever med fysiske handicaps og specifikke indlæringsvanskeligheder samarbejder med et tværfagligt PPR-team med en specialiseret viden om elevgruppens læringsforudsætninger. PPR-teamet yder rådgivningsforløb og interventioner, der er fleksibelt tilpasset behovet i specialklassen. Rådgivningsforløbene har altid et stærkt fokus på at medudvikle den pædagogiske og læringsmæssige praksis i samarbejde med personalet i specialklassen.

Forældrene samarbejder i hverdagen altid med det pædagogiske personale i specialundervisningstilbuddet. Hvis forældrene har bekymring for deres barns udvikling såvel fagligt som personligt eller socialt, kan PPR altid inddrages dette i samarbejde.

PPR-teamet består af psykolog, specialundervisningskonsulent, talepædagog og terapeut.

Psykologen arbejder konsultativt og yder blandt andet supervisionsforløb til personalet. Psykologen foretager relevante psykologiske undersøgelser, observationer og laver handlingsforslag. Psykologen udarbejder en pædagogisk psykologisk vurdering i forbindelse med revisitationen, der sammen med specialpædagogiske elevplan udgør det materiale, som revisitationen bygges på.

Specialundervisningskonsulenten tilbyder specialpædagogisk, procesorienteret vejledning og rådgivning til specialundervisningstilbuddene. Konsulenten er sammen med lærere og pædagoger med til at vurdere effekten af de didaktiske og specialpædagogiske tiltag og læringsmålene fra den specialpædagogiske elevplan. Specialundervisningskonsulenten er også med i samarbejdet omkring udmøntning af en pædagogisk psykologiske vurdering til pædagogisk praksis.

Talepædagogen tilrettelægger sammen med lærere og pædagoger den talepædagogiske bistand til den enkelte elev. Ligeledes laver talepædagogen sproglige udredninger samt undervisningsforløb i forhold til enkelte elever og i tilknytning hertil en vurdering af elevens specialpædagogiske behov inden for området.

Terapeuterne laver terapeutiske undersøgelser blandt andet med fokus på sanseintegration, koncentration, opmærksomhed og sansemotorik. Terapeuterne har mulighed for at lave korte målrettede forløb for elever med skolerelaterede vanskeligheder. Ligeledes arbejder terapeuterne med tilpasning, afprøvning og implementering af både kompenserende hjælpemidler og praktiske anvisninger i dagligdagen i skolen.

Skoleforvaltningen

**Aalborg
Kommune**

